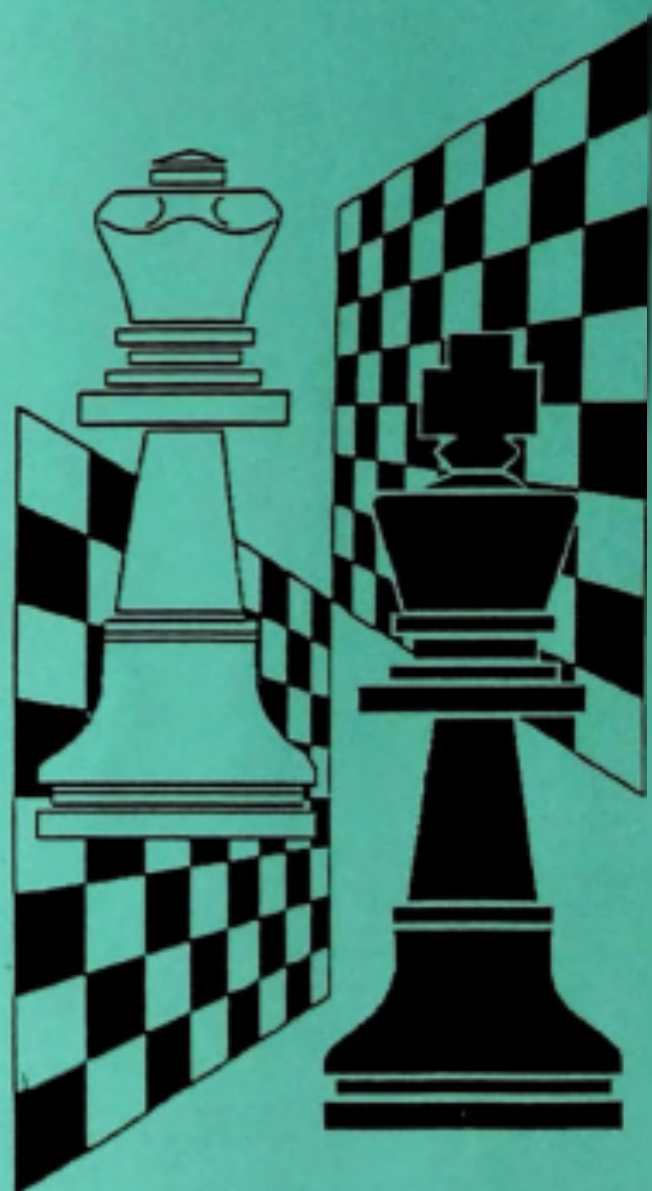

Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

14e jaargang nr. 3

JANUARI

1998

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de Redactie	3
Bestuursmededelingen	3
Het archief van Staunton en Helpman	4
Herman Bloem. De paardsprong wetenschappelijk benaderd	5-7
NOSBO competitie	8-13
NOSBO beker. Eruit tegen D.S.C.	9
Uit de externe competitie	14-15
Oplossingen Marsopgaven	15
Uit de schaakhistorie. De match Aljechin-Euwe in 1935	16-17
Over 100 joden en 100 topsporters	17
Philidor 150 jaar	18-20
Uit de schaakpers	20-21
Uit de interne competitie	22-23
Stand interne competitie	24
Het W.k. kandidaten toernooi	25
Toreneindspelen zijn moeilijk, ook op hoog niveau	25
Jeugdschaak	26-27
Marsopgaven	28

Bestuurssamenstelling.

050-

Voorzitter	P.W.Mulder	Sweelincklaan 31	5265258
Secretaris	K.H.Sanders	Pelsterstraat 43/17	3121627
Penningmeester	R.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
giro 967038 t.n.v. penningmeester	Staunton		
Int.comp.leider	Vacature. vervuld door B.Donders		5775070
Ext.comp.leider	H.G.Seijen	Kwikstaartweg 10	
		Paterswolde	3092994
Jeugdleider	E.van Pelt	Chopinlaan 356	5253287
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355

Speellokaal. Speeltuingeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 5252628

Schaakkalender

Maandag 5 jan.	Persoonlijk snelschaakkampioenschap.	
Maandag 12 jan.	Staunton 3 thuis tegen Unitas 5.	
Dinsdag 13 jan.	Staunton 2 uit tegen Groningen 6.	
Don.dag 15 jan.	Staunton 4 uit tegen Oostermoer 2.	
Dinsdag 20 jan.	Staunton 1 uit tegen Bedum.	
Maandag 2 feb.	Staunton 2 thuis tegen Spasski's.	
Maandag 26 jan.	Staunton 3 uit tegen DSC.	gewijzigd!
Maandag 2 feb.	Staunton 4 thuis tegen Delfzijl.	
Maandag 9 feb.	Staunton 1 thuis tegen Roden.	
Maandag 23 feb.	Staunton 2 thuis tegen Morphy's Law.	
Maandag 16 feb.	Staunton 3 uit tegen Spasski's.	gewijzigd!
Maandag 23 feb.	Staunton 4 thuis tegen SISSA 3.	
Dinsdag 3 mrt.	Staunton 1 uit tegen Groningen 4.	

Personalialia.

Adreswijziging: B.Kruisinga, De Waard 44, 9734 CR tel;5490129
 Tel. wijziging: E.Zwerver, tel: 0651.116581
 Nieuwe gastlid: H.Dijkstra.
 Bedankt: : L.Meijer-Eitens en J.Oord.

Van de redactie.

Dit kerstnummer is ons inziens weer alleszins de moeite waard en zal aan de meerderheid van de leden worden uitgereikt tijdens het W.K. spektakel/Groningen-Open. Ook dit jaar moet weer afgesloten worden met weinig positief nieuws van het NOSBO front. Uitzondering is het tweede team dat fier aan de kop gaat, want de concurrentie heeft al punten heeft laten liggen. De komende wedstrijden tegen Groningen 6 en Spasski's moeten uitmaken of we echt op een feestje afgaan.

Het volgende nummer verschijnt op 9 maart. Copie inleveren uiterlijk op maandag 2 maart. (maar graag eerder indien mogelijk, zoals in geval van wedstrijdverslagen)

Bestuursmededelingen.

Vertrek Rob Spaans.

In verband met het aanvaarden van een werkkring in Amsterdam kan Rob Spaans niet langer zijn bestuurstaken uitvoeren. De leiding van de interne competitie zal voorlopig door Bart Donders worden waargenomen. Herman Kruize zal hem vervangen bij de Haydn school en Bauke Kooie en Roel Lode zullen bij onze jeugdtraining helpen. Dick Hummel zal hem vervangen als teamleider van het tweede team.

Tegemoetkoming contributie voor NOSBO leden met een Stadjerspas.

De contributie regeling voor uitkeringsgerechtigden wordt gehandhaafd. Zij dienen coupon no. 9 aan de penningmeester te geven die dan f 25 van de gemeente ontvangt. De contributie bedraagt f 80.

Alle leden hebben bericht ontvangen over de door hen verschuldigde contributie en donatie. Diegenen die nog in gebreke zijn gebleven wordt verzocht z.s.m. aan hun verplichtingen te voldoen.

Toernooiboek 1997.

Het toernooiboek van het gambiet-toernooi zal tijdens Groningen-Open verschijnen. Deelnemers ontvangen een exemplaar gratis en leden kunnen het boekje op 5 januari met korting in bezit krijgen.

Snelschaakkampioenschap op de eerste maandag van het nieuwe jaar.

Het bestuur wenst een ieder een prettige kerstdagen en een goede jaarwisseling en hoopt zoveel mogelijk leden te zien op de eerste maandag van het nieuwe jaar wanneer gestreden zal worden om het snelschaakkampioenschap. Introducees zijn voor deze gelegenheid ook welkom. Het inleggeld bedraagt f 3.50, maar iedereen gaat ook met een prijs naar huis! In de pauze zal een drankje en een hapje worden geserveerd.

Medaillekast.

In het clublokaal zal een "medaillekast" komen, die op stijlvolle wijze zal worden ingericht. De voorzitter zoekt contact met leden die kunnen adviseren bij de aanschaf van zo'n kast.

Opening clubgebouw. Om 19.20 is het gebouw in ieder geval geopend. De sleutels worden beheerd door Erwin van Pelt. Men kan echter altijd sleutels ophalen bij Richard Jacobs, Mozartstraat 22.

Archief Staunton en Helpman.

Het grootste deel van de archieven van Staunton en Helpman is nu ondergebracht bij het stadsarchief in het nieuwe Cascade complex. Het betreft de volgende documenten.

Staunton.

- a). Map correspondentie secretariaat 1943-1980.
- b). Map correspondentie protesten en beroepen 1937-1947.
- c). Map financiën 1935-1984.
- d). Map ledenlijsten 1942-1983.
- e). Map statuten en reglementen.
- f). Map documentatie Staunton-toernooi 1946.
- g). Map clubbladen 1941-1984.
- h). Boek met notulen bestuurs- en ledenvergaderingen 1949-1983.
- i). Exemplaar van het toernooiboek 1946.
- j). Exemplaar jubileumboek NOSBO 50 jaar (1978).
- k). Exemplaar van De Schaakwereld in de jaren '40-'45.
- l). Exemplaar van 125 jaar Staunton. Historie van 1871-1996.
- m). Exemplaar van het toernooiboek 1996.

Onderstaande documenten blijven in eigen beheer.

1). Fotoboek en bijzondere herinneringsdoc. toernooi 1946.	D
2). Schaakrubrieken N v/h N 1946-1947 en 1954-1976 (Scheffer).	D
3). Map research t.b.v. "125 jaar Staunton".	D
4). Video's toernooien 1946 en 1996.	M
5). Fotoboek, krantenknipsels etc. jubileum toernooi 1996.	M
6). Expositiemateriaal, gebruikt tijdens toernooi 1996.	M*
7). Map financiën jubileumtoernooi 1996.	J#

N.B. Voor de historie van Staunton is verder van belang de doos "Scholtens" van het NOSBO archief. Dit bevindt zich bij het Rijksarchief, eveneens in het Cascade complex.

S.C.Helpman (1939-1984)

- a). Map diversen, o.a. jaarverslagen en 40 jarig jubileum 1979.
- b). Ordner met financiële stukken en clubbladen.
- c). Map documenten uit de jaren 1940-1945.
- d). Twee notulenboeken.
- e). Twee kasboeken.
- f). Drie boeken met jaarverslagen en notulen.

Onderstaande documenten blijven in eigen beheer.

1. Map met foto's jubileum 1979.	D
2. Map met krantenknipsels.	D

Vanaf 1984 kunnen de gebundelde clubbladen beschouwd worden als het archief. Bij de redacteur bevindt zich ook de tweede wisselprijs van het clubkampioenschap (1950-1958) en de eerste wisselprijs van het NOSBO kampioenschap (1932-1955).

D=Dijkhuis, M=Mulder, J=Jacobs.

* Tot 1-6-1998 bij Seijen.

Voorlopig, i.v.m. het speciale karakter.

Met het schaakspel kun je méér dan alleen schaken!

Naast de **serieuze** beoefening van het edele schaakspel zijn er ook nog andere vormen van tijdverdrijf waarbij schaakbord en schaakstukken een rol spelen. Met name in de recreatieve sfeer zijn talloze puzzels geformuleerd. Wellicht de beroemdste hieronder is ...

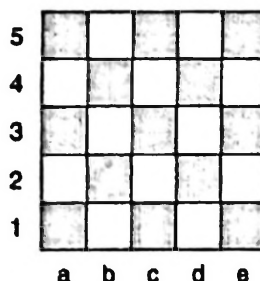
Het Paardesprongenprobleem

Kan je met een paard zó over het schaakbord springen dat élk veld precies één keer wordt bezocht.

Als je een tijdje lukraak aan het zoeken bent naar zo'n paardesprongenreeks merk je al snel dat het probleem te ingewikkeld is voor een aanpak op basis van trial-and-error. Hiervoor zijn de volgende redenen aan te wijzen:

- (1) het probleem is te **grootschalig**;
- (2) de manoeuvres van een paard zijn te **onoverzichtelijk**.

Hoe kunnen we het probleem zó aanpakken dat we beide bezwaren het hoofd kunnen bieden. Het eerste bezwaar kunnen we voorlopig omzeilen door eerst eens een kleiner formaat 'schaakbord' te nemen, laten we zeggen een 5x5 - schaakbord

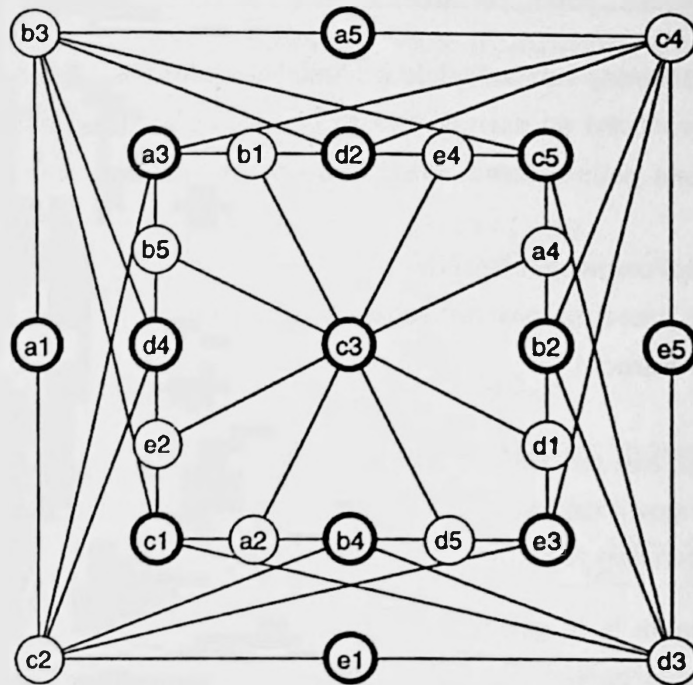

Aan het tweede bezwaar lijken we niet te kunnen ontkomen, een paard springt nu eenmaal zoals het springt en daar kunnen we niets aan veranderen. Toch is er een uitweg! We kunnen weliswaar niets aan de paardesprong zélf veranderen, maar we kunnen wél het schaakbord anders visualiseren zonder dat de eigenschappen van bord en paardesprong veranderen. Daartoe leggen we de losse velden van het conventionele bord op een andere positie en de mogelijke paardmanoeuvres geven we door lijnen aan. Dit nieuwe bord kunnen we heel overzichtelijk tekenen. Op de volgende pagina zie je het resultaat (de zwarte velden zijn weergegeven met een dikke zwarte rand)

Raadsel.

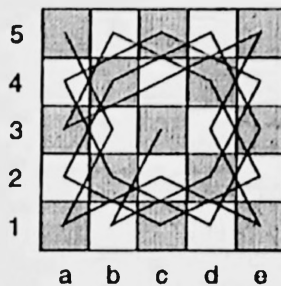
Wat hebben Ruud Gullit (Chelsea) en Ryan Giggs (Manchester United) gemeen met Gary Kasparov?

Oplossing elders in dit nummer.

De 'paardgraaf'

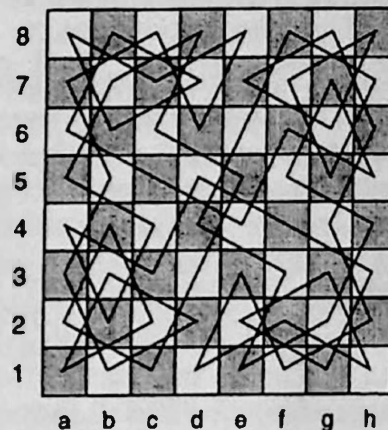
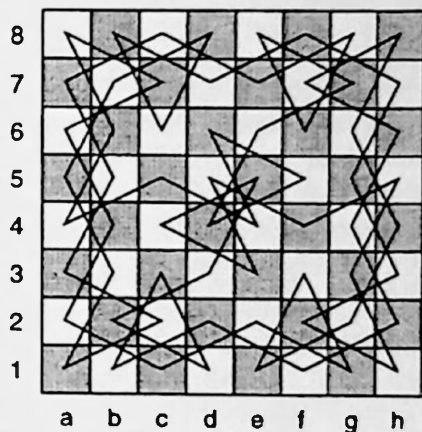
Het lijkt een lastige opgave om dit overzichtelijke patroon (in de wiskunde wordt zo'n patroon een **graaf** genoemd) te vinden. Toch valt dit erg mee, en is het in elk geval veel eenvoudiger dan het vinden van de gevraagde paardesprongenreeks op het reguliere 5×5 - bord. En juist dát oorspronkelijke probleem is met deze transformatie ineens erg simpel geworden. Uit de graaf is namelijk snel een paardesprongenreeks af te lezen. Begin bijvoorbeeld bij a5, vandaar naar b3 en zo de buitenste rand van de graaf langs. Bij c4 aangekomen ga je via a3 naar de binnenste rand, die loop je helemaal af om tenslotte via b1 te eindigen bij c3. Op het reguliere 5×5 - bord zelf ziet deze reeks er als volgt uit:

Aan de graaf is verder te zien dat **élke** geschikte paardesprongenreeks **moet** beginnen (of eindigen) in een hoekpunt, dus in a1, a5, e1 of e5.

Terug naar het 8×8-schaakbord

Hoe zit het nu met het echte 8×8-schaakbord? Het is bij een 8×8-bord een stuk lastiger om een overzichtelijke paardgraaf te maken. Toch kan men (ik ben er niet zeker van hoé, maar wellicht via een graaf) het aantal mogelijke paardesprongreeksen berekenen. Het aantal oplossingen is een nauwelijks bevatbaar immens groot getal, namelijk ongeveer 10^{47} !!! Hieronder zie je twee elegante symmetrische oplossingen:

Een van de personen die zich heeft bezig gehouden met het paardesprongenprobleem is de grote Zwitserse wiskundige Leonard Euler. Van hem is de volgende oplossing afkomstig (de getallen geven de zettenvolgorde aan).

50	11	24	63	14	37	26	35
23	62	51	12	25	34	15	38
10	49	64	21	40	13	36	27
61	22	9	52	33	28	39	16
48	7	60	1	20	41	54	29
59	4	45	8	53	32	17	42
6	47	2	57	44	19	30	55
3	58	5	46	31	56	43	18

Deze oplossing van Euler uit 1759 is bijzonder fraai, want het diagram is een zogenaamd half magisch vierkant (de som van de getallen in elke rij en elke kolom is constant, hier 260). En ook om een andere reden valt deze oplossing op, het is namelijk zelfs een **rondwandeling** (bij het laatste veld aangekomen kan het paard weer terugspringen naar het startveld)!

Andere formaten 'schaakborden'

Het is een uitdaging om ook voor andere formaten schaakborden dit paardesprongenprobleem eens te onderzoeken, bijvoorbeeld voor een 4×4-bord of een 6×6-bord. En dan natuurlijk door gebruik te maken van zo'n handige graaf. Succes!

NOSBO competitie.Haren 3 - Staunton 6-2.

We gaan er van uit dat deze uitslag zowel voor dit als het volgende millennium het dieptepunt is. Een voorzichtig, niet al te overtuigend herstel, heeft reeds plaatsgevonden. Piet Mulder doet verslag van de catastrofe te Haren.

HET KAN ALTIJD NOG ERGER

Dat Staunton 1, op papier het op een na sterkste team in de promotieklasse en dus kandidaat voor promotie (er zijn twee plaatsen te vergeven), een slechte seizoenstart beleefde, was duidelijk. Verlies tegen Lewenborg 2, nou ja kan een keer gebeuren, een benauwde 4-4 tegen Groningen 5, oef weer niet goed, maar opnieuw volop kansen gehad in de wedstrijd.

Vrijdag moesten we naar Haren 3, en van onderschatting was geen sprake; het derde van Haren is een promotieklassewaardig achttal met ervaren spelers. Bovendien stonden we met 1-0 achter; Poppe Dijkhuis had zijn vooruitgespeelde partij verloren. De wedstrijd verliep aanvankelijk echter voorspoedig. Theo Ebels maakte vlot 1-1 en Menno van Steenis, Erwin van Pelt en Warner Pel stevenden recht op het volle punt af. Joop speelde tegen Guus Tetteroo een onnavolgbare partij maar verzekerde ons dat alles onder controle was.

Het kan dus altijd nog erger. Zelfs nu, dagen later, als de emotie wat is gezakt, kunnen we alleen maar met ongeloof terugkijken op deze avond. Punt na punt werd ingeleverd en de Haren-spelers namen het verbouwereerd maar dankbaar in ontvangst. Om kwart voor twaalf was het afgelopen: 6-2 voor Haren 3.

Het begon bij Joop. Inmiddels was nu ook bij zijn tegenstander duidelijk dat het met hem gebeurd was, na enkele nauwkeurigheden van Joop zou Staunton op voorsprong komen. Helaas, een blinde vlek van ons grootste talent en we stonden 2-1 achter. Inmiddels had Henk mopperend in remise berust, waarbij Theo hem opbeurend toesprak dat de matchpunten eraan kwamen. Nu ging het echter ook bij Erwin mis, en eigenlijk op een voor omstanders bijna vertrouwde wijze. Erwin krijgt vaak de mooiste stellingen met wit, maar ook razend moeilijk (de interne partij tegen van Steenis!). Dat het af en toe mis gaat is onvermijdelijk, maar ook nu kon Erwin na afloop wijzen op een gemiste geforceerde winst.

1,5-3,5 en toch, Warner en Menno gingen toch winnen en Piet had toch minimaal remise? Het kon dus nog erger... Warner miste twee tot drie prachtige matkansen en vocht door een bijna gelijke stelling; aan het eerste bord leverde van Steenis alles in en toen Piet in gedrukte stelling een toch niet al te moeilijke reddingskans volledig miste was het pleit beslecht.

Kan het nog erger....?

HAREN 3	- STAUNTON	6-2
1. I.Hendriks	- M.van Steenis	1-0
2. G.Tetteroo	- J.Hummel	1-0
3. J.Winkel	- T.Ebels	0-1
4. P.S.Hasper	- P.R.Dijkhuis	1-0
5. K.Romijn	- E.van Pelt	1-0
6. B.Romijn sr.	- P.W.Mulder	1-0
7. P.Ernst	- W.Pel	rem
8. E.Geertsema	- H.G.Seijen	rem

Promotieklasse.
Stand na 4 ronden.

		m.p.	b.p.
Groningen 4	8	21.5	
Roden	7	18.5	
Assen	5	18.	
SISSA 2	5	16.	
Haren 3	4	18.5	
Lewenborg 2	3	16.5	
Groningen 5	3	15.	
Staunton	3	12.5	
Unitas 4	2	15.	
Bedum	0	8.5	

Staunton 1 - Unitas 4 4½-3½.

Tot ieders opluchting werd tegen Unitas 4 de volle buit binnengehaald, maar geweldig ging het niet en daarom maar niet al te veel commentaar. Theo Ebels had een vooruitgespeelde partij gewonnen, mooi meegenomen al zegt dat niets meer. De stelling van Van Steenis stond al snel in brand, op het eerste gezicht zorgelijk, maar deze keer ging alles goed en de geruchten gaan dat er een zelfs een dameoffer aan te pas kwam. In dat geval meer in het volgende nummer. Een gave prestatie werd wederom geleverd door Joop Hummel en ook Piet Mulder kwam eens weer tot winst zodat een gelijk spel al snel binnen was. Poppe Dijkhuis en Henk Seijen zagen bepaalde dingen niet die ze vroeger wel zouden hebben gezien en konden niet terugzien op een leuke avond. In de verlenging moest er uit twee slechter staande partijen met minder tijd een half puntje gehaald worden. Dat lukte Erwin van Pelt niet, hij zet zijn partijen goed op maar faalt nog te vaak in de afwerking, in tegenstelling tot Warner Pel, die halverwege de partij als regel niet het beste van het spel heeft maar in de tweede fase ook nu weer het hoofd koel hield en hij dwong met de vlag in top tot ieders opluchting herhaling van zetten af. Individuele uitslagen:

M.van Steenis (z) - M.Hoffer	1-0	E.van Pelt - E.Meis	0-1
J.Hummel - M.Straatman	1-0	P.W.Mulder - J.Colly	1-0
P.R.Dijkhuis - J.K.Harms	0-1	W.Pel - D.Warmelink	½-½
T.F.Ebels - G.Hartsema	1-0	H.G.Seijen - J.Weddeveen	0-1

KORT BEKERAVENTUUR Piet Mulder.

Een paar dagen na het debacle bij Haren 3 gingen vier spelers uit ons eerste naar Appingedam om DSC te bestrijden in de tweede NOSBO-bekerronde (de eerste ronde waren we vrijgeloot). We waren ons zeer bewust van het feit dat we met z'n vieren ANDERHALF punt hadden verzameld uit TWAALF partijen, en het positieve van deze avond was dat we na afloop tegen elkaar konden zeggen dat we dit puntentotaal hadden verdubbeld.

De oplettende lezer heeft nu ogenblikkelijk opgemerkt dat daarmee ons bekeravontuur na 1 wedstrijd alweer ten einde is. Jammer, maar draaglijk, want heeft DSC een behoorlijk sterk viertal, en daarnaast geeft het weer wat ruimte in onze agenda's.

Na een gelijkopgaande strijd ging het mis aan bord 1. Van Steenis (wit) had een sterk initiatief, had Tf1-f3? gespeeld en werd verrast door Pxd4! met kwaliteitswinst. Wel won Warner aan bord 4 van "onze" Wiert Vos maar omdat bij gelijkspel de hogere borden de doorslag geven stonden we voor een erg moeilijke taak want Erwin en ik stonden minder. Nadat ik roemloos ten onder was gegaan, bood Erwin zijn tegenstander remise aan hetgeen hij accepteerde.

DSC - Staunton	2½ - 1½.
B.Steenhuizen - M.van Steenis	1-0
W.Schuitema - P.W.Mulder	1-0
A.Schuitema - E.van Pelt	½-½
W.Vos - W.Pel	0-1

Smakelijke hapjes

Staunton 2

Na het vorstelijke resultaat tegen DSC 1 stond de broedermoord tussen Staunton 2 en Staunton 3 gepland. Sinds het vorige clubblad weten we dat het derde zich graag presenteert als een roedel bloeddorstige wolven, die zich met gretigheid tegoed wilde doen aan de wat meer geciviliseerde spelers van het tweede. Op de avond van de waarheid echter, toen de moeder van alle schaakconfrontaties zich voltrok, bleef de overeenkomst tussen de spelers van het derde en wolven beperkt tot het huilen.

Henk Davids had moeite om zich Andre Hooijveld van het lijf te houden, die het beroemde lied van drs. P indachtig voor het Wolga-gambiet had gekozen. Wel hadden ze de rollen verwisseld want het was Andre die een kindje offerde om de veilige haven te bereiken. Aerts nam genoeg met remise tegen Hans Serier en Klaas Sanders bereikte weliswaar een totaal gewonnen stelling, maar gaf zich alsnog gewonnen om een beetje moraal over te laten voor het tweede, dat immers ook nog tegen onze concurrenten moet aantreden. Van de winstpartijen was de meest opzienbarende de overwinning van Alidston Henries op Hans Mooij in 6 zetten.

De volgende ronde was tenminste weer een uitdaging: Ypey Expert 1. Henk Davids bracht het eerste punt binnen. Hij leek heel erg slecht uit de opening (Schots) te komen, maar via een tactische wending kwam hij in het voordeel en wist na nog enkele nauwkeurig gespeelde zetten ons op voorsprong te zetten. Dan was er weer een fraaie overwinning van Dick Hummel, die kennelijk vooral met de witte stukken dit seizoen op dreef is. Klaas Sanders verloor een stuk, maar had daarvoor wat vage aanvalskansen. En zowaar, hij wist die aanvalskansen zo concreet te maken, dat zijn tegenstander, het stuk voorsprong ten spijt, en tot ongenoegen van zijn companen, opgaf.

Herman Bloem offerde onbedoeld een pion voor een prachtige aanval, en bracht het vierde punt op het bord. Anderhalve punt uit twee invalbeurten voor Herman. Jan Wiggerman, de andere invaller, speelde een goeie partij, maar moest uiteindelijk toch zijn meerdere erkennen in Remco Gerlich.

Bram Kruisinga was oppermachtig en toonde de teamleider nog maar eens aan dat hij op een veel te laag bord was gezet, maar ja zolang iedereen goede resultaten boekt is er weinig reden tot schuiven in de opstelling. Alleen Alidston Henries verloor, tegen zijn vroegere clubgenoot bij SC Groningen, Hein Lakke.

Klasse 1B	Mp Bp
1. Staunton 2	6 18
2. Spassky's	4 15½
3. Morphy's Law	4 14½
4. Groningen 6	4 14

	Mp Bp
5. Ypey Expert 1	2 11
6. Unitas 5	2 9½
7. Damster SC 1	2 9
8. Staunton 3	0 4½

Staunton 2 - Staunton 3

Henries	- Mooij	1-0
D.Hummel	- Lohrman	1-0
Spaans	- Wiggerman	1-0
Kruisinga	- Lode	1-0
Sanders	- Bloem	0-1
Aerts	- Serier	½-½
Davids	- Hooijveld	½-½
Schlunke	- Offers	1-0

Staunton 2 - Ypey Expert 1

Henries	- H.Lakke	0-1
D.Hummel	- E.Huizinga	1-0
Davids	- P.Kroes	1-0
Spaans	- J.Vegt	½-½
Sanders	- R.Broekman	0-1
Kruisinga	- J.Visser	1-0
Wiggerman	- R.Gerlich	0-1
Bloem	- W.Hunderman	1-0

DE BROEDERMOORD OP STAUNTON3

Jan Wiggerman

Toen zij nu in het veld waren, stond Kain tegen zijn broeder Abel op en doodde hem.
(Genesis 4:8)

In vergelijking tot onze eerste wedstrijd was Staunton 3 op maar liefst vier plaatsen gewijzigd. De tegenstanders van vanavond waren de belhamels van Staunton 2, die de wedstrijd al met een 1-0 voorsprong ingingen, omdat Bram Kruisinga aan bord 4 Roel Lode in een Franco-Bird te slim was af geweest. Tijdens deze partij deed zich een incidentje voor, welke de goede onderlinge verhoudingen duidelijk weergaf, maar waar ik als teamleider toch nog even op wil ingaan. Op het moment dat Bram koffie haalde, zette Roel de klok stil. Twee dingen hierover: Mag het eigenlijk wel? en **NEEN, ROEL NIET DOEN. JAAG DIE MAN DOOR ZIJN KLOK!!**. Per slot van rekening is iedere wedstrijd er een van overleven en daartoe zijn (bijna) alle middelen toegestaan.

Na een wat rommelig begin (want wie krijgt nu de gratis consumptie) en goed 20 minuten spelen zat de schrik er bij uw teamleider al weer goed in. Er heerste commotie rond het eerste bord en gedrang van nieuwsgierige mensen. Alidston had één van zijn favorieten van stal gehaald en Hans Mooij zodanig verrast, dat deze pardoes opgaf. Ja, het Göring-gambiet had zijn eerste slachtoffer van de avond al weer gemaakt en er zou ook nog wel meer volgen, want onze man aan het achtste bord, Ard Offers, legde Jörg Schlunke het vuur na aan de schenen (Go Ard, Go!). Trouwens, wie zegt dat je 'dat 3. d4 d4 en 4. c3 gefriemel' moet aannemen. De theorie leert ons dat je niet hoeft te nemen, maar met 4...d5 toch redelijk tegenspel krijgt. Nog meer gambiet-geweld was er te bewonderen op bord 5 alwaar Herman Bloem een Koningsgambiet kreeg voorgeschoteld, zich dat goed liet smaken en na 22 zetten (sic!) met zwart nog geen enkele pion was kwijtgeraakt. Hans Serier pijnigde ondertussen zijn ietwat stroefe schaakhersentjes op bord 6, waarbij ik helaas me niet meer herinner om wat voor opening het ging (Schots?). Op het bord 7 was André bezig met een Volga-gambiet en dat ging hem zeer goed af. Op de borden 2 en 3 tenslotte kwamen Engelse structuren op het bord, die in beide gevallen, naarmate de avond vorderde, gunstige trekjes voor de witspelers kregen. De avond vorderde gestaag...

Zo rond de eerste tijdscontrole druppelden de eerste slechte berichten binnen. Ard had een nul moeten incasseren omdat hij toch iets te enthousiast was blijven aanvallen. Hans Lührman bleef in totaal gewonnen stelling op 32 zetten steken, waarschijnlijk omdat hij in het heetst van de strijd was vergeten dat er ook nog zo'n duivelse klok meeloopt. De tussenstand derhalve was 0-4 en opnieuw rezen er vertwijfelde (levens)vragen bij de teamleider van Staunton3 op, temeer daar hijzelf er ook allerm minst florisant voor stond. Zetdwang en een tijdscontrole halende tegenstander deden de rest en zodoende begon ook deze avond desastreuze vormen aan te nemen. Remises aan de borden 6 en 7 deden mij verzuchten dat de bordpuntscore in vergelijking met de slachtpartij uit de eerste ronde zeker met 100% was gestegen. En afgezien van dit heugelijke nieuws was het Herman die voor een primeur in Staunton3 zorgde. Klaas, zijn tegenstander, had voor de 40ste zet schijnbaar alles nog onder controle, maar was in hopeloze tijdnood gekomen en verloor zijn race tegen de klok. Jammer voor hem, maar hoera voor Herman (en Staunton3). Het maakte de nederlaag er niet minder om, maar wel een beetje dragelijker. Mochten we deze stijgende lijn doorzetten, dan kunnen we over twee wedstrijden onze eerste matchpunten pakken!

Zie voor de uitslagen de pagina hiernaast.

MORPHY'S LAW - STAUNTON 3

Jan Wiggerman

The torture never stops. (Frank Zappa)

Uw teamleider begint zich zo langzamerhand te identificeren met een topcoach betaald voetbal, die het degradatiespook overal ziet rondwaren en bovendien geplaagd wordt door blessures. Enkele topspelers heeft hij thuis moeten achterlaten en hun plaatsen moeten worden ingevuld met spelers uit het tweede en enkele talentvolle jeugdspelers. In tegenstelling tot ieder zichzelf respecterende voetbalclub zijn onze spelers door middel van hun contract echter niet verplicht om te spelen en na een dikke tien telefoontjes en dito afzeggingen reisde Staunton 3 met een zevental en een 1-0 achterstand af naar Haren.

Gelukkig werd die achterstand al snel weggewerkt. Jörg verschalkte zijn tegenstander op kundige wijze. Geniet u even mee? (J. Schlunke - P. Wijmans 1.e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. d4 ed4 4. Pd4 Pd4 5. Dd4 b6 6. Pb5 a6 7. De5 De7 8. Pc7 1-0). Naarmate de tijd vorderde nam de strijd op de onderlinge borden toe, maar na een paar wandelingetjes rond de borden werd het uw teamleider duidelijk dat Staunton 3 weer op een desastreuze nederlaag afging.

Een grieperige Richard aan bord 8 weerde zich als een leeuw. Hij kwam verloren te staan, toen weer gewonnen, maar moest uiteindelijk toch de strijd staken, de bacillen en een koene tegenstander werden hem te veel. Roel had zich ondertussen weer eens vergrepen aan een Siciliaan en kwam van slecht naar beroerd te staan. De score Siciliaans vs. Roel Lode begint zo langzamerhand dramatische vormen aan te nemen. Herman had ondertussen een Fransoos te pakken, maar was naar eigen zeggen vergeten c3 te spelen. Toch zag het er veelbelovend uit. Kris, aan bord 6, liet zien dat hij Staunton 3 waardig is. Typisch vechtschaak bleek echter niet voldoende te zijn en onze derde nul was binnen. Hans Lührman ondertussen deed wat van hem verwacht werd en na mijn tweede toer door de zaal zag het er toch nog niet zo beroerd uit. Ikzelf had ondertussen na flinke thuisstudie een nieuw wapen tegen 1. e4 c5 etc. gevonden. Helaas bleek mijn tegenstander er net zo over te denken, met als resultaat dat voor mijn gevoel alles theorie was. Dit slokte echter zoveel tijd, dat na goed 20 zetten en met op beide klokken nog maar goed 5 minuten te gaan, uw teamleider (o schande...) voor persoonlijke eer ging en een halfje in zijn zak kon stoppen. Voor de vier resterende schakers bleef een tijdnoodduel over, waarin de twee Morphy-spelers niet te klagen hadden. Herman had voor een eindspel gekozen waarin zijn twee extra pionnen en zwierige loper het op moesten nemen tegen een toren, waarbij deze naarmate de stelling opener werd aan kracht won en Herman op een gegeven moment zijn strijd staakte. Op bord twee was Hans Lührman in een hopeloos gewonnen stelling terecht gekomen, maar ook hier deed de tijdnoed zich gelden.

En zo werd het uiteindelijk 6-2 en alhoewel ik gezellig babbelend met Roel Lode huiswaarts keerde, was de nacht voor uw teamleider koud en vijandig. Aan de einder gloorde het degradatiespook. Het had de vorm van de teamleider van het tweede. 'Wat nou, alweer verloren?', grijsde het. Die avond kon ik de slaap moeilijk vatten.

Morphys's Law

Reglementaire bye

R. Mellink

R. de Boer

G. Mellink

I.M. Maat

W. Veldhuis

P. Wijmans

T. de Vries

Staunton 3

Hans Lührman

Herman Bloem

Roel Lode

Jan Wiggerman

Kris Smeenk

Jörg Schlunke

Richard Jacobs

6-2

1-0

½-½

1-0

1-0

½-½

1-0

0-1

1-0

Staunton 4. The struggle for LIFE.

Na de slecht start tegen Groningen 7 (2 - 6) trokken vol goede moed ten strijde tegen Ten Boer. De opstelling was enigszins strategisch maar ook gebaseerd op "valse" hoop. Jorg moest aantreden tegen een >1900 speler en werd zeer bekwaam door zijn tegenstander van het bord gezet. Andre hield goed stand totdat hij in tijdnood kwam en na een gelijke stand uiteindelijk in verloren stand door de klok werd ingehaald. Menno kreeg aan het 6e bord een goede stelling maar vertrouwde zichzelf de luxe van een winst partij niet toe en gaf in een betere stelling remise. Kris speelde een prima partij aan bord 4 maar zag helaas voor hem en dus ook voor het team een listig valletje van zijn tegenstander over het hoofd dit werd hem tenslotte fataal. Iets dergelijks speelde zich ook aan bord drie af van Aard ook hij beleefde een moeilijke avond waar hij van zijn tegenstander geen enkele kans kreeg. Heel anders ging het aan bord 5 waar Bart een prachtige aanvalspartij speelde en zijn tegenstander snel overklaste, zijn tegenstander had dat echter niet in de gaten en speelde nog lang door in een totaal verloren stelling. De spectaculairste partij werd gespeeld door Bert hij won in de partij op zeer eenvoudige wijze een stuk (*pion vorkje*) maar moest voortdurend op zijn hoede blijven voor de grappes van zijn tegenstander. Plotseling zag Bert een prachtige combinatie, die ook nog bleek te kloppen als een bus. Hij beëindigde de partij op een fraaie wijze. Mijn eigen partij won ik ook vrij gemakkelijk door in het middenspel een pion te winnen waarna het eindspel eenvoudig won. Kortom na een enerverende avond kwamen wij één punt te kort voor de overwinning.

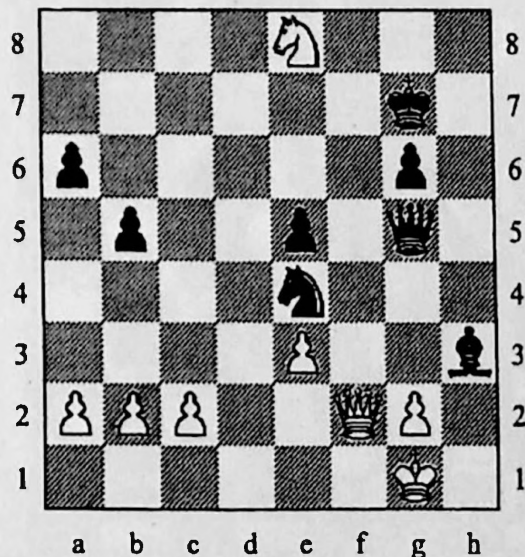
Wat in Ten Boer niet lukt dat moet dan maar Thuis gebeuren, zelfverzekerd gingen wij ten strijde tegen Grijpskerk. Helaas bleek kort voor aanvang Menno niet te kunnen spelen en werd in allerijl een vervanger gezocht. Wouter was de ongelukkige voor wie deze invalbeurt ietwat onverwacht en waarschijnlijk ook net een stap te ver bleek. Hij verloor al snel een stuk en de partij. Na ongeveer een half uur spelen stonden we al op 0-1.

Piet probeerde me gerust te stellen want volgens hem ging het aan alle andere borden redelijk tot zeer goed. Zo speelde Bert bijvoorbeeld opnieuw een uitstekende partij en met speels gemak speelde hij in het vierpaardenspel zijn tegenstander volledig zoek. Andre wist een goede stelling uiteindelijk niet om te zetten in een gewonnen stelling. Kris speelde ook een verdienstelijke remise partij terwijl Aard ergens in de partij zijn hand had overspeeld en vervolgens de partij opgaf. Ondanks zijn goede spel wist ook Jorg niet verder te komen dan remise. Nu kwam het op de laatste twee partijen aan. Als Bart en ik tot winst konden komen dan zouden wij eindelijk onze eerste match winnen. Aanvankelijk zag het er zeer goed uit maar toen...

Bart, ditmaal aan bord 1, speelde een glansrijke partij en won opnieuw overtuigend tot zover alles nog goed maar toen, ik kwam goed uit de opening en kwam na het middenspel volkomen gewonnen te staan. Maar zoals zovaak vergeet ik heel even dat er aan de andere kant van het bord ook nog iemand mee doet en dus onderschatte ik de kansen van mijn tegenstander volledig.

Ik speelde in het diagram Kh6? i.p.v. Kg8! en liet mij eenvoudig mat zetten zoals iedereen kan zien. Ik verloor schlemielig, gaf niet alleen de partij weg, maar ook de matchwinst.

Ten Boer.		Grijpskerk.	
Schlunke	0	Donders	1
Hooiveld	0	Schlunke	½
Offers	0	Jacobs	0
Smeenk	0	Smeenk	½
Donders	1	Hooiveld	½
Lutter	½	Offers	0
Jacobs	1	Veenhuysen	0
Meijer	1	Meijer	1

32...♔h6

Uit de externe competitie.Uit de wedstrijd Haren 3 - Staunton 1.

M. van Steenis - I. Hendriks.

De witspeler heeft naar onze taxatie zo'n 50 jaar ervaring met de doorschuifvariant van het Frans en ook deze tegenstander ontving daarin schaakles. De kroon kon vanuit stelling 1 vrij eenvoudig op het werk gezet worden met 24. Lxb5!, Lxb5; 25. a4 of hetzelfde idee na ruilen op f5 en dan Pd4. Na 24. Dxa5?, Ta8 gaf hij zwart geheel onnodig tegenkansen die uiteindelijk zelfs tot verlies van de partij leidde.

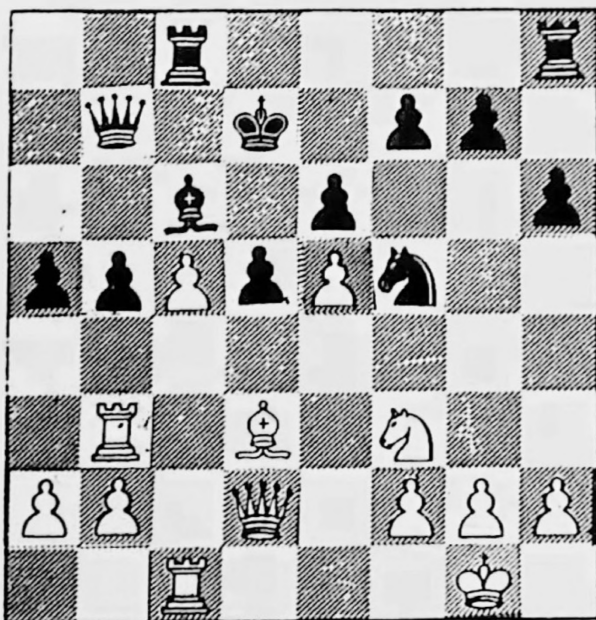
Twee tragi-comedies uit de wedstrijd Staunton 3 - Staunton 2.

G.J.Lührman - D.Hummel.

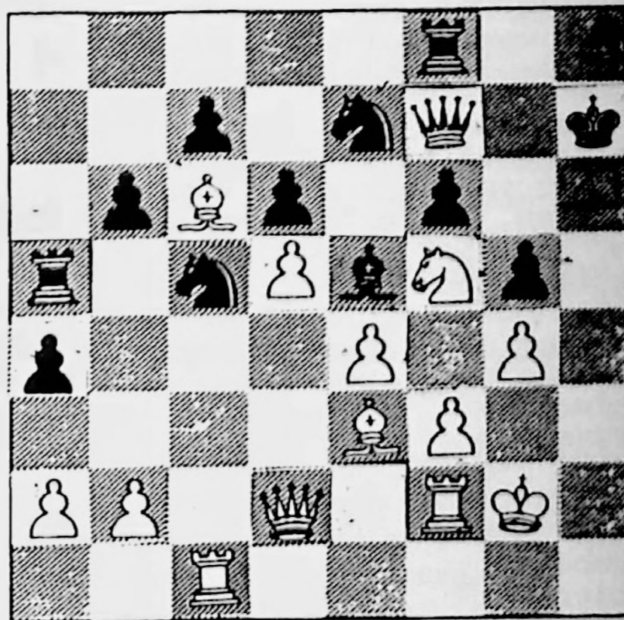
De witspeler had hier de Staunton 2 speler, die tegen DSC nog een fraaie overwinning boekte, volledig van het bord gespeeld en vanuit stelling 2 wilde hij voortzetten met 33. Lxg5?? maar onderweg viel zijn vlag. Een dubbel vraagteken omdat eerst 33..Pxf5 volgt en daarna wordt de looper genomen. Wit heeft dan een stuk minder en het is niet duidelijk hoe de aanval verder gaat. De reden van het tweede vraagteken is dat het voor de hand liggende 33. Th1+, Kg8; 34. Ph6+ direct wint. De witspeler dacht dat op het vallen van de vlag geen sanctie stond maar uitsluitend een signaal dat de klok een kwartier moest worden teruggezet. Alles moet wennen.

De tweede behoeft geen commentaar of diagram. De partij Henrië - Hooy aan het eerste bord verliep als volgt. 1. e4, e5; 2. Pf3, Pc6; 3. d4, exd4; 4. c3, dxc3; 5. Lc4, Le7?? 6. Dd5. 1-0.

1. Van Steenis-Hendriks.

2. Lührman - D.Hummel.

Uit de wedstrijd Staunton 2 - Ypey-Expert.

Onderstaande partij illustreert dat je niet direct bij de pakken moet neerzitten wanneer je iets overziet. Ondanks de pensioenge-rechtigde leeftijd tuint zwart in een overbekende val. Het lijkt uit maar het gaat niet vanzelf en uiteindelijk trekt zwart toch aan het langste eind, mede omdat wit zich ook in een niet zo heel erg diepe combinatie verslikt. Met commentaar van de zwartspeler.

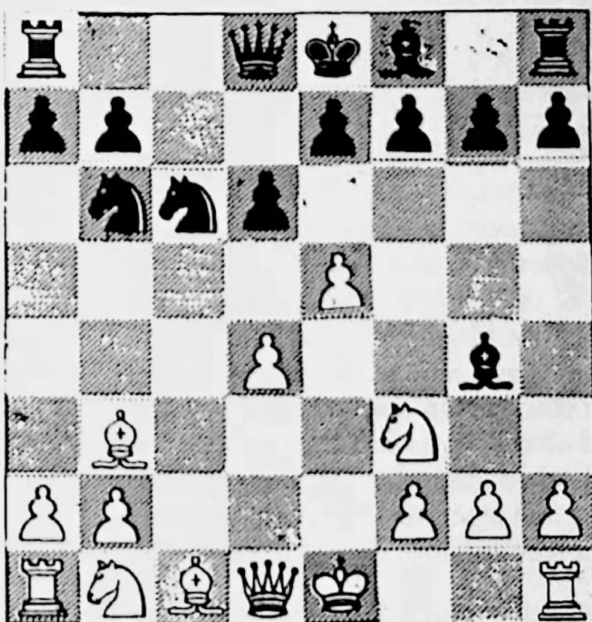
Uit de wedstrijd Staunton 2 - Ypey-Expert.

Onderstaande partij illustreert dat je niet direct bij de pakken moet neerzitten wanneer je iets overziet. Ondanks de pensioengerechtigde leeftijd tuint zwart in een overbekende val. Het lijkt uit maar het gaat niet vanzelf en uiteindelijk trekt zwart toch aan het langste eind, mede omdat wit zich ook in een niet zo heel erg diepe combinatie verslikt. Met commentaar van de zwartspeler.

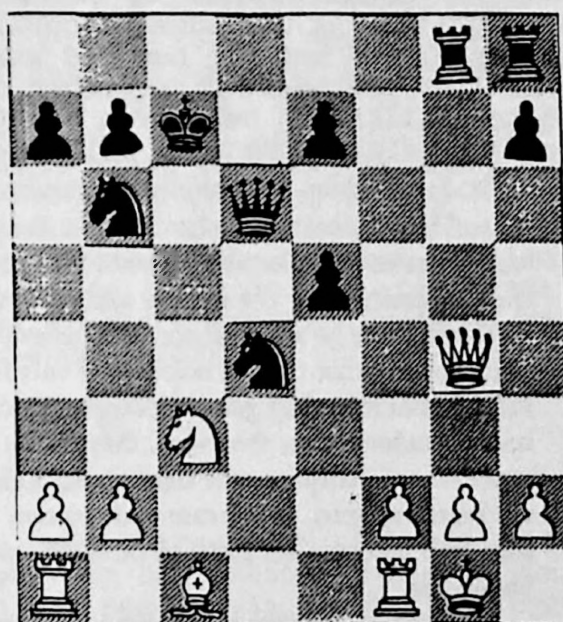
Wit: P.Kroes. Zwart: H.Davids.

1. e4,c5; 2. d4,cxd4; 3. c3. Het Morra-gambiet. Wanneer je dit aanneemt moet je heel nauwkeurig spelen en aangezien ik me niet precies kon herinneren hoe dit moest, besloot ik het te weigeren. 3..Pf6. Het scherpste; omdat de natuurlijke dekking met Pc3 niet meer mogelijk is moet wit de e-pion wel opspelen. 4. e5,Pd5; 5. cxd4,Pc6; 6. Lc4,Pb6; 7. Lb3,d6; 8. Pf3,Lg4? Zie het diagram 1. 9. Lxf7+. Niet gezien, zwart moet wel nemen. 9..Kxf7; 10. Pg5+, Ke8! Beter dan 10..Kg8, zie het commentaar bij de volgende zet. 11. Dxcg4,dxe5. Met de koning op g8 kan dit niet omdat dan mat op e6 volgt. 12. Pe6? Hier mist wit de betere voortzetting 12. Pxd7, Dxd4; 13. Dg6+,Kd8; 14. Pxf8,Txf8; 15. 0-0,e4 met moeilijk te taxeren kansen. (maar ik zou toch liever de witte stelling spelen, redactie). Op 12. De6 heeft zwart nog 12..Dd5 bij de hand. 12..Dd6 13. 0-0?,Pxd4; 14. Pxd7,Lxg7; 15. Dxcg7,Kd7; De kansen zijn reeds gekeerd. 16. Dg4+,Kc7; 17. Pc3,Tag8; Zie diagram 2. 18. Dxd4? Met de bedoeling 18..Dxd4; 19. Pb5+ en wit wint de dame terug. Er zit echter een lek in deze combinatie. 18..Txg2+! 19. Kxg2. Gedwongen, want op 19. Kh1 volgt 19..Txh2 met vernietiging. 19.. Dg6+! Haalt het vorkje uit de stelling. 20. Kh1,exd4; 21. Pb5,Kd7; 22. f3,Tg8! Dreigt mat in één. 23. Lg5,Dxcg5; 24. Tg1,Dd5. Wit geeft het op.

1. Stelling na 8..Lg4.

2. Stelling na 17..Tag8.

Oplossingen Marsopgaven.

Donner-Dückstein. 31. Txd4! Op 31..cxd4 wint 32. Tc1 en op 31.. Txd4 volgt 32. b7. Na het gespeelde 31..Tdx7 volgde 32. Td8+ en zwart gaf het op wegens 32..Txd8; 33. bxc7,Tc8; 34. Td1.

Szabo-Dückstein. 35. Tgf7. 1-0

Stahlberg-Donner. 38. Pf5,gxf5; 39. Dxf5+,Kg7; 40. Dg5+,Kf8; 41. Th6. 1-0.

Szabo-Ivkov. 9. cxd5,cxd5; 10. Pxd5,exd5; 11. Lxd5,Pxe5; 12. dxe5, Lh3; 13. Lxa8,Lxf1; 14. Dxf1,Pd7; 15. Lg2,Pxe5 en wit stond een gezonde pion voor.

Uit de schaakhistorie. Euwe-Aljechin (1935) anders bekeken.

In 1935 won Euwe de wereldtitel door met 15½-14½ te winnen van Aljechin. Het was een nationale gebeurtenis van de eerste orde, vergelijkbaar met de vlieggrace Londen-Sydney waarin Nederland meedeed met de "Uiver" van de KLM. Het gehele volk leefde mee in een tijd waarin velen door de ellende van de crisisjaren waren getroffen. Er werd in veel plaatsen gespeeld, ook een partij in Groningen. Er was niet alleen sprake van een geweldig enthousiasme maar ook van een grenzeloos chauvinisme. Maar dat is natuurlijk iets van alle tijden. Het was niet anders dan wanneer nu Lüschen en ik naar de beslissingswedstrijd Be Quick-Forward kijken. Het gaat om de spanning, slechts het resultaat telt en na afloop is er zowel treurnis als vreugde. Van enige objectiviteit is geen sprake.

Het hier volgende commentaar is van Capablanca. Met Lasker en Aljechin behoorde hij tot de grote drie uit de periode 1912-1936. Nu moet men zich wel realiseren dat deze heren, evenals later Karpov, Kasparov en Kortsnoy elkaar af en toe via de pers behoorlijk in de haren vlogen, in het bijzonder Aljechin en Capablanca. De laatste had nooit de kans gekregen voor een revanche-match. De frustraties klinken ook wel enigszins door in zijn verhaal. Het zal wel niet helemaal representatief zijn voor de opvattingen in het buitenland over de match, maar zal het wel in de buurt komen. Tenslotte was zijn artikel gebaseerd op berichten in de buitenlandse pers.

In mijn boekje over de jaren '40-'45 maakte ik melding van de nogal merkwaardige necrologie die Euwe schreef naar aanleiding van het overlijden van Capablanca in 1942. Mijn verklaring (pagina 88) voor dat kritische verhaal was dat er ongetwijfeld sprake was van botsing van karakters. Wat overdreven gesteld stond Capablanca model voor lui, arrogant en een playboy en dat was het tegendeel van Euwe. Na kennis genomen te hebben van bovengenoemde publicatie is het begrijpelijk dat Euwe behoorlijk in zijn wiek geschoten was en dat Capablanca het bij hem had verbruid. Men mag aannemen dat zijn verhaal er toe heeft bijgedragen dat Euwe niet in warme bewoordingen terugblikte op het leven van Capablanca maar een necrologie is niet het juiste moment om blijk te geven van "hard feelings".

Dr. Euwe, whom we cordially congratulate on his victory, has just obtained the title of world champion after a hard-fought match during which acts occurred and things were seen that could never have been expected to happen in a chess match for the world championship.²² For the dignity and the prestige of the game it is to be hoped that there will never be a recurrence. We believe that the chess authorities have an obligation to ensure that there is respect not only for the intrinsic rules of the game but also for the rules regarding general playing ethics, and that even in cases where they have no real authority over the event, they have a moral obligation to inform the public of a case of non-compliance if they consider that the ethics and rules of the game have not been respected. In the case of important events, and especially a world championship, it is necessary for there to be sanctions—of a moral nature should real ones be impossible.

As regards the quality of the games, although it is true that some had real merit and value, many others were so weak that the best thing is not to comment upon them. The average, in our view, is rather inferior. We hope that the fact that he holds the world title will give Dr. Euwe new vitality and sufficient confidence so that in future battles he will not leave doubts about his ability to stay at the head of the chess rankings.

(22) Capablanca doelt hier op het feit dat Aljechin tijdens de match meermalen duidelijk zichtbaar onder invloed van alcohol was.

De publicatie die hiernaast wordt aangehaald was afkomstig uit de schaakbibliotheek van de Boteringestraat. Iedere bestuursvergadering krijgt de redacteur te horen dat in opdracht van de G6 voor dit instituut reclame gemaakt moet worden en dat doen we dan bij dezen! De schaaktijdschriften staan bovendien weer bij elkaar! Ook het tijdschrift New in Chess (6x per jaar) is een genoeg om te lezen.

Over die match tussen Aljechin en Euwe in 1935 is trouwens door een ander ook nog iets gezegd dat we liever niet horen. De Rus Youri Shaburov publiceerde in 1994 een beschouwing over de voorbereidingen van de match Aljechin-Botwinnik die in de zomer van 1946 gehouden zou worden maar niet doorging door de plotselinge dood van Aljechin in maart 1946. Hij begint zijn beschouwing met:

Would it have been a one-to-one duel or would Alekhine have to compete with a whole team of coaches and advisers as happened in 1935 when he played against Max Euwe?

Over 100 joden en 100 sportlui.

In NRC/Handelsblad maakte de schaker en jood Max Pam onlangs gewag van 2 recent verschenen boeken. Het eerste ging over de 100 meest invloedrijke joden en het tweede over de 100 beste sporters aller tijden. Bij de 100 beste sporters werd de godsdienst niet vermeld maar naar de namen te oordelen, zoals die van Edwin Mozes waren er ongetwijfeld meerdere joden bij. Veel interessanter was natuurlijk of er op de ranglijst van 100 joden ook een schaker zou voorkomen. Daarin werd hij niet teleurgesteld. Plaats 80 was voor Steinitz, de eerste officiële wereldkampioen. Max Pam vond dat andere schakers zoals b.v. Botwinnik die eer meer toekwam, maar dat ben ik niet met hem eens. Vooral omdat het om de meest invloedrijke personen ging, vind ik dat hij er terecht staat want hij is zeker de joodse schaker die de grootste invloed heeft gehad op het spel zoals dat ook vandaag nog gespeeld wordt. Voor de liefhebbers nog de volgende informatie. De lijst werd aangevoerd door Mozes, gevolgd door Jezus (!), Einstein en Freud. Op de lijst van sporters kwam één Nederlander voor, namelijk Fanny Blankers-Koen op plaats 94 en ook de joodse lijst telde één Nederlander, Spinoza, op plaats 60.

Correctie overzicht kampioenen van Staunton.

In het overzicht van clubkampioenen, gepubliceerd in clubblad 13-1 (september 1997) is een fout geslopen. In het seizoen 1949-'50 was niet Scheffer maar Bunt kampioen na het spelen van een beslissingsmatch. De top wordt daarmee gevormd door;

1. Bunt. 8x in de periode 1946-1968.
2. Van Steenis. 7x vanaf 1959 tot heden.
- 3/4. Scholtens/Scheffer 5x in de periode 1931-1951 resp. 1952-1962.
- 5/6. Wolthuis/Blom 4x. De eerste werd na de oorlog niet in de gelegenheid gesteld om zijn vooroorlogse successen te continueren.

Philidor 150 jaar.

Ook Philidor vierde zijn jubileum op waardige wijze. De openingsceremonie was zeer indrukwekkend, o.a. door de aanwezigheid van monsieur Philidor jr, een achter - achter...kleinzoon van de grote schaker en musicus. Tenor Chr. Baljon en een sopraan zongen met medewerking van enkele leden van het NFO aria's van Philidor en dat was ook de reden van de invitatie aan de redacteur, want de eerste keer dat er muziek van Philidor ten gehore werd gebracht was tijdens het NOSBO jubileum in 1978, waar ik Henk Davids begeleidde in het smidselied uit de opera "Le Maréchal Ferrant". Er was ook een prachtig uitgevoerd jubileumboek, waarin overigens wel werd aangestipt dat het eens zo roemruchte Staunton was afgezakt naar de onderbond, misschien het gevolg van nog bestaande ressentimenten of wellicht ook van nog aanwezig leedvermaak want oudere leden daar vertellen je nog altijd graag dat een overwinning op Staunton destijds toch iets extra's had doordat het scorebord, althans tegen Philidor, ongeveer het volgende beeld vertoonde: Dr. Ir. Scheffer - Kramer, Dr. Scholtens-van den Tol, Drs. van Steenis-van den Bijl, Drs. Sprenger-Tilstra, Drs. Idema- Mr. Heeres- Drs. (later Dr.) Seijen- enz. Dit intellectuele geweld werd slechts verstoord door Bunt-Ooiman, waarbij in deze context wel even vermeld mag worden dat de eerste nog steeds recordhouder is als clubkampioen. Aan de andere kant moesten ze wel erkennen dat ook een onderbondsclub op waardige wijze een jubileum kan vieren. Overigens staan wij daar ook nog te boek als de club met de gratis sponsor, de helpman. Het toernooi zelf viel nogal tegen. Gebrekkig licht voor de spelers, geen service voor de toeschouwers, geen explicatie bij de partijen, een neventoernooi op een half uur gaans, gebrekkige informatie op teletekst, kortom, de heren organisatoren waren kennelijk nooit op bezoek in Groningen geweest, noch bij Groningen-Open, noch bij ons gambiettoernooi.

P.S.(1). Enkele dagen nadat ik bovengenoemde borrelpraat (letterlijk) had aangehoord viel er onverwacht toch nog een nieuw nummer van N.B. in de brievenbus. Na Joop Houtman behaalde Nico van der Sijde de doctorstitel (cum laude!) en zo zie je waar het heen kan gaan met een club, ontstaan uit de "rooie" club Lasker en een burgerclubje uit de Kapteynlaanbuurt. Straks bezorgen zij Philidor, nog een minderwaardigheidscomplex. We zijn nu echter 40 jaar verder, de tijden zijn veranderd, misschien vermeldt het scorebord dan wel iets als Joop-Sipke en Nico-Eelke, hetgeen overigens niet impliceert dat de wijze waarop Staunton zich destijds profileerde posthuum de schoonheidsprijs verdient.

P.S.(2). In het boekje over de historie van Staunton is vermeld dat begin jaren '60 Te Velde vertrok naar Philidor en dat een zakcentje van Waling Dijkstra daarbij een rol speelde. Groot was mijn verbazing, toen ik in het Philidor-jubileumboek de volgende passage aantrof van Haye Kramer, de Abe Lenstra van het Friese Schaak.

"In 1955 kreeg ik het aanbod om als hoofdcommies naar Groningen te komen. Ik moest dan meteen voor de schaakclub Staunton uitkomen. Er waren mensen die mij graag hier wilden houden en toen kon ik een baan bij de gemeente Leeuwarden krijgen, als adjunct-commies."

Dat moest uitgezocht worden, want het is niet onze stijl, nu niet en toen niet. Navraag leerde dat het hier ging om een geacht lid en een functie bij de rijksoverheid. Ongetwijfeld betreft het een terloops gemaakte opmerking in een gesprek, waaraan door de sollicitant een zwaarder gewicht werd toegekend dan de bedoeling was.

Philidor 150 jaar. (2) door Henk Seijen.

Staunton bestond vorig jaar 125 jaar, Philidor Leeuwarden dit jaar 150 jaar. Er zijn meer schaakclubs van deze ouderdom; een strijd is gaande, wie er nu eigenlijk ouderder is.

Philidor organiseerde een aantal evenementen, gestrooid over de stad en in de tijd. Roel Lode en ik hebben meegedaan aan een toernooi voor "gewone" schakers in de Noordelijke Christelijke Hogeschool, waaraan als praktische "leslokalen" zijn toegevoegd een hotel, een restaurant en een zalencomplex. Daar waren ook de deelnemers aan het nederlandse studentenkampioenschap. Er waren 7 rondes van maandag 10 t/m maandag 17 november, meestal van 10 tot 15 uur, maar ook wel eens anders. Zaterdag en zondag werd er om begrijpelijke(?) redenen niet gespeeld. Al met al een wonderlijke constructie. Wellicht is hieruit het geringe aantal van slechts 22 deelnemers te verklaren.

Roel begon goed, drie remises in de eerste 3 rondes. Toen was zijn fantasie echter uitgeput. Er kwamen geen punten meer bij. Zoals wel vaker tegenwoordig, waren er ook Russen of Oosteuropaanen met hoge ratings. Nu weet je nooit wat die ratings inhouden. Vooral een zo mooi afgeronde rating van 2000 is verdacht. Deze behoorde toe aan V.Videman. Tegen hem speelde ik de volgende partij.

Wit: V.Videman Zwart: H.G.Seijen

1.d4 Pf6 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.Pf3 0-0 5.c4 d6 6.0-0 Pbd7 7.Pc3 e5 8.e3 Wel heel slap, normaal is 8.e4. 8...c6 9.b3 e4! Dat 8...c6 o.a. dit had voorbereid was wit ontgaan. Hij wordt ingesnoerd op de koningsvleugel. 10.Pd2 d5 11.b4 Nemen op d5 lijkt mij beter. De pion op d5 moet dan tegen aanvallen beschermd worden; aan de andere kant hoe moet je hem eigenlijk aanvallen? 11...Te8 12.a4 Pf8 13.h3 Pe6 14.La3 Pg5 15.Kh2 Le6 16.Pe2 Op 16.h4 komt 16...Lg4 en 17...Pf3+, maar nu kan zomaar 16...dxc4. Er volgde 17.h4 c3 18.hxg5 Pg4+ 19.Kg1 cxd2 20.Lxe4 Wit neemt maar al te graag de lastige pion op e4, maar de pion op d2 blijkt ook niet mis te zijn. 20...Dxg5 Dreigt 21...Dh6 en ook 21...Pxe3. Wit kan de pion op d2 niet slaan en speelde na 3/4 uur 21.Pf4. Aantrekkelijk lijkt ook nu 21...Dh6, maar na 22.Kg2 Dh2+ 23.Kf3 kon en kan ik niets beslissends vinden. Dan maar de kwaliteit winnen met 21...Lc4. 22.Df3 Lxf1 23.Txf1 Pf6 24.Ld3 Pd5 25.Pg2 Pc3! Plotseling staat pion d2 beschermd.

26. Lc2,Df6; 27. Dxf6,Lxf6; 28. Lb3,a5. Begint met het slopen van de witte pionnenstelling om vrij spel te geven aan de zwarte torens ter ondersteuning van de pion d2. 29. bxa5. Le7. 30. Lxe7,Txe7; 31. Ph4,c5; 32. dxc5. Op 32. Pf3 volgt Pe2+ en dan cxd4 en zwart krijgt voor de pion op d2 voldoende terug. 32..Td7; 33. Ld1,Txa5; 34. Kg2 en opgegeven. Er zou nog kunnen volgen 34..Pxd1; 35. Txd1,Txc5; 36. Pf3,Tc1; 37. Txd2,Txd2 etc.

Een leuke partij. Maar rating 2000? Nee, daarvoor overzag hij te veel. Zijn TPR was 1653.

Stelling na 28..a5.

Eindstand van de open groep van het Philidor jubileum toernooi.

Ranking after round 7 of Philidor Jubileumtoernooi 1997

No.	PNo.	Name	Score	WP	SB	PS	rat.	TPR	W-We
1.	1	Scetinin, A	6.0	28.0	23.50	25.0	2305	2268	-0.23
2.	14	Eijk, van SG	5.0	23.0	15.00	17.0	1772	1991	+2.06
3.	4	Boersma, J	4.5	30.0	20.50	18.0	2123	2165	+0.30
4.	2	Archangelsky, M	4.0	31.0	17.00	19.5	2250	2009	-1.95
	3	Veerman, JAC	4.0	29.0	17.00	17.5	2126	1961	-1.39
	5	Hibma, J	4.0	28.0	14.25	18.5	2055	2097	+0.30
	9	Cornelissen, W	4.0	27.0	13.00	17.5	1862	2002	+1.14
	11	Jong, de SFJ	4.0	26.5	12.50	17.5	1796	1941	+1.41
	12	Seijen, HG	4.0	24.0	11.50	12.0	1847	1790	-0.48
	13	Duvekot, WA	4.0	23.5	11.00	14.5	1794	1847	+0.50
11.	8	Bakema, A	3.5	27.5	11.75	15.5	1905	1895	-0.07
	10	Winkel, JR	3.5	23.0	10.25	13.5	1858	1655	-1.70
	17	Turkstra, J	3.5	26.0	10.25	14.5	1670	1849	+1.30
14.	6	Videman, V	3.0	22.0	7.50	8.0	2000	1653	1653
	7	Popta, van HD	3.0	22.5	10.25	12.5	1943	1704	-1.30
	15	Heere, M	3.0	22.5	7.50	11.5	1757	1708	-0.44
17.	16	Yatsenko, N	2.5	20.5	6.50	10.5	1750	1575	1575
	18	Willemsma, A	2.5	22.5	8.75	9.5	1629	1782	+1.00
	22	Berger, H	2.5	19.5	5.75	8.5	1270	1537	+1.15
20.	19	Jonkheer, M	2.0	21.0	2.75	5.0	1504	1463	-0.20
	21	Oving, RME	2.0	21.0	4.50	7.5	1433	1422	-0.06
22.	20	Lode, R	1.5	22.0	4.00	8.5	1503	1378	-0.80

Uit de schaakpers.N.B

Dit blad gaf de indruk ter ziele te zijn maar er viel toch weer een nummer in de bus en zoals betoogd, de zwakte zit niet in de kwaliteit maar vooral in een regelmatige verschijning. Half december zou het volgende nummer verschijnen maar ook deze keer ziet het er naar uit dat ze hun belofte niet nakomen. Het idee van een dergelijk periodiek voor het noorden verdient een ieders steun en ik hoop dan ook maar dat de abonnees nog eens over hun hart strijken maar dat zullen ze niet onbeperkte tijd doen. Er staan overigens wel weer enkele aardige nieuwtjes in. Na inhuren en uitlenen van spelers is nu de ruilvariant aan de orde. Een sterke speler uit Noord-Duitsland komt uit voor Groningen 1 en als tegenprestatie gaan Erik Hoeksema en Thea Lancheva voor die club spelen. Het wordt trouwens hoog tijd dat er eens een soort UEFA komt voor het schaken om de nationale competities op elkaar af te stemmen, zodat Erik Hoeksema c.s. dan gelegenheid krijgen om hun jaarprogramma in Europa te kunnen afwerken.

EN PASSANT.

Behalve de normale kost, uitslagen en standen, conform de typering gegeven door 0-0-0, bevat dit nummer ook de notulen van de ALV zodat er toch iets over blijft om ons licht over te laten schijnen. Die notulen lichten een tipje van de sluier op van het ongenoegen over de KNSB teamindeling. Super-democratie blijkt toch niet alles te zijn en het bestuur vindt dat de procedure aan herziening toe

is. Hoewel contributiebetaling een vast punt is op onze bestuursvergaderingen kunnen we ons troosten met de gedachte dat we niet de enige zijn. Bij Groningen zijn ze al zo ver dat er discussies zijn in de ALV over het al dan niet inschakelen van deurwaarders. Verder een aardig punt, dat wij in een wat mildere vorm herkennen uit de oude -goede?!- Staunton tijd. Des te hoger extern gestegen des te meer laten de sterkste spelers het afweten in de interne competitie. Dat leidt er toe dat het een club is geworden met twee vreemdelingen legioenen, het Lewenborg team en het eigen meesterklasse team. Interessante ontwikkelingen, waarin de komische noot niet ontbreekt, want wat hebben die Lewenborg gastleden er dan nog te zoeken. Verder horen we dat de G6 het schaaktoerisme niet wil bevorderen maar bestrijden. Waarom mag ik niet een dagje naar het Hoogovens-toernooi, was mijn eerste gedachte, maar het blijkt te gaan om schaakclub-hopping-op-de-schobberdebonk, een verschijnsel dat tot nu toe aan ons is voorbijgegaan en door de voorzitter van de S.C. Groningen wel erg vlotjes tot een algemeen stad-Groninger probleem wordt gebombardeerd.

Unitas Nieuws.

Niet spectaculair, maar toch weer een clubblad dat een goed nummer genoemd mag worden. Wel is er een opvallende misser, namelijk het ontbreken van een verslag van Unitas 1 - Haren 1. Spectaculair is wel het resultaat van die Aegon-Spaarbeleg actie. 47 leden haalden daarmee f 1225 binnen. Wout Knol liet het afweten, maar zelfs Bart Romijn vertrouwde zijn vermogen (althans een deel ervan) toe aan deze instelling. Ook hier past een kritische kanttekening, want de opbrengst moest direct worden aangewend om de huurschuld af te betalen. Het innen van de contributie blijkt ook daar een probleem, al komt dit misschien ook vanwege liquiditeitsproblemen van enkele spaarbeleg-beleggers. Wat goed is moet je echter goed laten en een dergelijke reactie getuigt in ieder geval van betrokkenheid bij de vereniging!

N-Schaken, Lewenborg.

Er zal daar wel een kuis-censor zijn aangesteld, want er valt geen onvertogen woord meer te vinden. Wel een aardig nummer waarin de overwinning op ons breed wordt uitgemeten. Helaas zijn we daar nog steeds Staunton-Helpman. Dat "helpman" blijkt trouwens op de lachspieren te werken van buitenstaanders, net als Tjietjerksteradeel. In Leeuwarden merkte ik dat ook al, zoals men elders in dit nummer kan lezen. Niet zo lang geleden hoorde ik Mart Smeets voor de T.V. aan Erwin Koeman vragen of hij nog één keer wilde vertellen bij welke club hij zijn voetballoopbaan was begonnen. Dat was Helpman, ha,ha,ha.

0-0-0 en de Toorn van Haren.

Het pretentieuze blaadje van SISSA is de afgelopen twee maanden niet verschenen en dat is ook het geval met de Toorn van Haren. Welingelichte kringen melden dat de toorn zich daar richt op Bert van der Leest; hij liet het afweten tegen Unitas 1 en de wedstrijd ging nu met 4½-3½ verloren. De reden voor zijn afwezigheid was een vrij triviale gebeurtenis, een kapotte fiets, het incident dat in de KNSB competitie na verslapen + trein missen en in de verkeerde trein stappen vermoedelijk op de derde plaats komt. Wat 0-0-0 betreft, we nemen aan dat de HH en DD studenten hard aan de studie zijn om maar niet de tempo-beurs te missen.

Uit de interne competitie.

Wit: P.R.Dijkhuis. Zwart: P.W.Mulder. Commentaar van de witspeler.

Zwart had de opening afschuwelijk behandeld. Hij is bereid om de meest kromme zetten te doen om maar iets Grünfeld-indisch-achtigs op het bord te krijgen. Na 1. d4,d5; 2. c4,Pf6; 3. Lg5 zit dat er niet in en heb je het punt al bijna te pakken. Het pionoffer van wit was volkomen correct en vanuit stelling 1 staat zwart na 12. Tab1 voor een puinhoop. Op 12..b6 volgt 13. d5 en op 12..b5 volgt 13. Lxb5. Toelaten van Txb7 is dus het enige maar uiteraard ook kansloos. Wit speelde echter eerst 12. Tfcl? want dat moet natuurlijk ook wel goed zijn en waarom zou je het moeilijk maken als het ook eenvoudig kan. Nu kon de zwarte dame echter via b4 ontsnappen naar e7 en na veel pijn en moeite kon zwart met een loper en een randpion minder nog een half punt in de wacht slepen. Toch eigenlijk vrij eenvoudig; Bram Kruisinga, een toevallige passant, zag het zelfs. Typisch bejaarden-schaak van de kant van wit.

Henk Seijen. Afbreken of toch maar versneld uitspelen.

Diagram 2 geeft de stelling weer na 40 zetten in mijn partij tegen Piet Mulder (wit). De sporen van de wederzijdse, heftige tijdnoodfase zijn nog zichtbaar. Wit staat wel twee pionnen voor, maar de zwarte stukken staan veel beter opgesteld. Piet dacht 40 minuten na over over zijn af te geven zet. Ik analyseerde twee varianten.

A. 41.Kg1 Le3+ 42.Kf1 (42.Kh1 Lf4 zou drie keer dezelfde stelling doen ontstaan) 42...Lc5 (verhindert 43.Td6 en dreigt 43...Pe3+) Hoe wit aan kwaliteitsverlies ontkomt zag ik niet. Er is dan nog van alles mogelijk.

B. 41.Ld5 (valt Pc4 aan, die ook nog gepend staat) 41...Txh3+ 42.gxh3 Th2+ 43.Kg1 Pe3 (dreigt 44...Tg2 met eeuwig schaak) 44.Tf7+ Kg5 45.Txf4 Tg2+ 46.Kh1 Kxf4 en nu bv. 47.Td4+ Kg3 8.f4 Tc2! of 47.Te1 Td2 48.Le4 Pd1 gevolgd door 49...Pf2+ of 9...Kg3. Zwart bereikt tenminste remise.

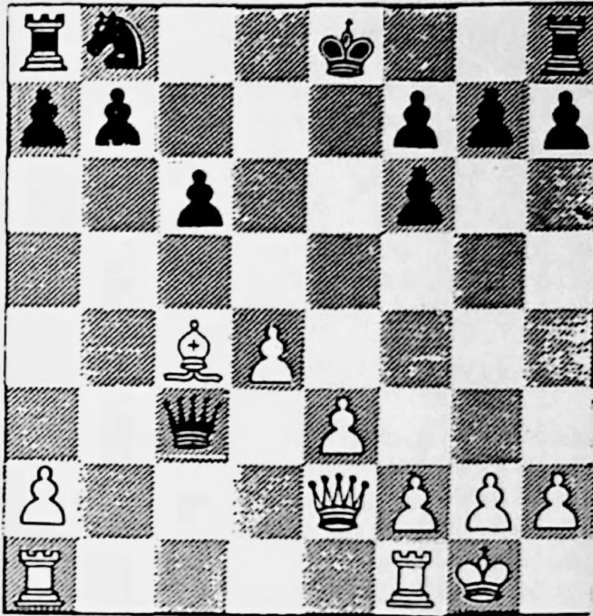
Ooral over variant B was ik tevreden. We speelden de partij uit bij Piet thuis. Wat had hij afgegeven?

41.Lh7 Verbluffend!!en evenzo logisch. De loper op e4, die niets doet grijpt beslissend in: de zwarte toren op h8 wordt buitenspel gezet, de penning van het paard wordt ongedaan gemaakt waarmee tegelijkertijd de loper op f4 instaat. De coördinatie tussen de zwarte stukken is verdwenen. Er volgde 41...Pe3. Beter is nog 42...Lb8 of 42...Lg3. 42.Te1 Lh6 43.f4 Pxd2 44.Td6+ Kg7 45.Te7+ Kf8 46.Tb7 Opgegeven.

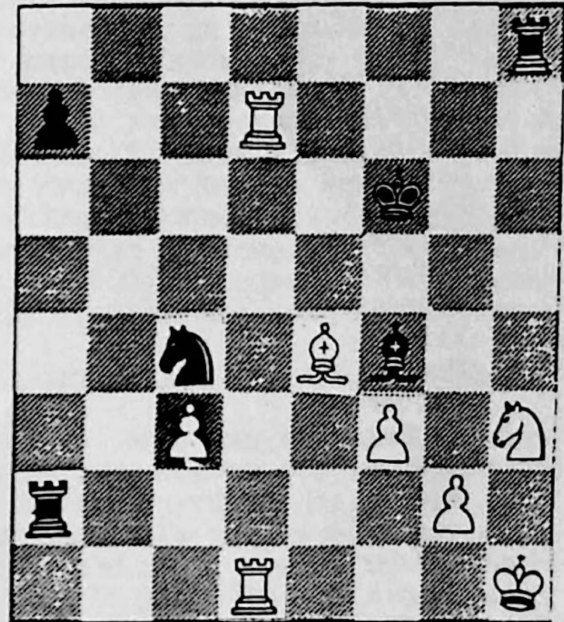
Zou bij versneld beëindigen ook de mooie zet 41.Lh7 op het bord gekomen zijn? Ik denk van niet. Dus afbreken in de interne competitie handhaven. Hoewel, als ik naar de dramatische nederlaag kijk van het eerste tegen Haren 3 (tegen Lewenborg 2 werd ook al dramatisch verloren) begin ik toch wel erg te twijfelen. Het nieuwe regime van de Nosbo schijnt voor velen van ons een verschrikking te zijn. Enige oefening in de interne zou dus geen kwaad kunnen.

Ik dacht dat we tegen Lewenborg 2 en Haren 3 reeds in de eerste fase waren verslagen. Dat zegt niet alles, want inderdaad ging ik tegen Lewenborg na 35 in op zetherhaling in betere stelling, iets dat ik misschien niet gedaan had in de oude situatie. Maar we hebben toch de Albers-schaal om hiervoor te oefenen! (redacteur).

1. Dijkhuis - Mulder
Wit aan zet.

2. Mulder - Seijen
Wit aan zet.

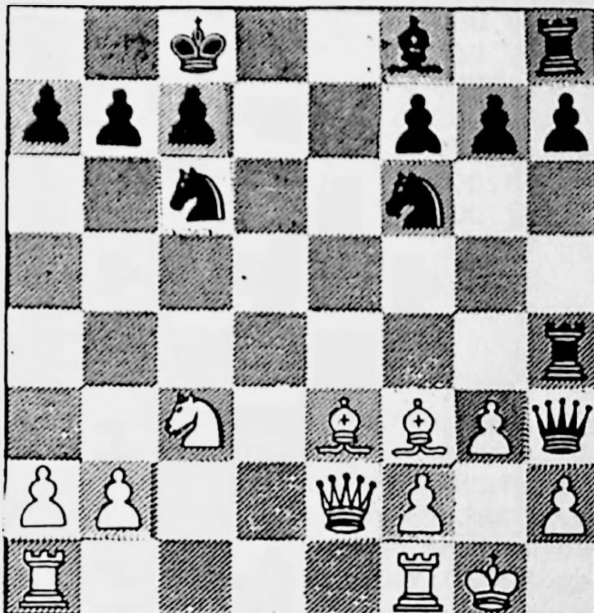
Uit de interne competitie van Unitas.

Na dit slappe gedoe en modaal geanalyseer wat andere kost, zonder meer een juweeltje!

J.Hummel. - B.v.d.Marel. Geweigerd Göring gambiet.
Commentaar van de witspeler.

1. e4, e5; 2. Pf3, Pc6; 3. d4, exd4; 4. c3, d5; 5. exd5, Dxd5; 6. cxd4, Lg4; 7. Le2, 0-0-0. Erg scherp; beter lijkt hier 7..Lb4+ want dan heeft 8. Pc3 bezwaren wegens 8..Lxf3: 9. Lxf3, Dc4 en wit heeft een probleem. 8. Pc3, Df5? Hier staat de dame niet goed, beter 8..Da5. 9. 0-0! (De beste zet van de partij; wit gaat er terecht vanuit dat hij de pion op d4 kan offeren en dat een koningsaanval van zwart niet doorslaat- redacteur). 9..Lxf3; 10. Lxf3, Txd4. Verovert een pion en verhindert 11. Lg4 maar de achterstand in ontwikkeling wordt zwart fataal. 11. De2, Pf6; 12. Le3, Th4; 13. g3, Dh3. Ziet er gevaarlijk uit maar het is een losse flodder. Zie diagram 3.

3. J.Hummel - B.v.d.Marel

14. Tfd1. Nemen op h4 levert slechts remise op na Ld6. De partij is over. 14 ..Dxh2+; Op 14..Pe5 volgt 15. Lxb7+ met mat of damewinst door de zwakte van de onderste lijn. (een belangrijke pointe, want andere zetten verliezen- redacteur) 15. Kf1, Th5; 16. Lxc6. De loper mag niet genomen worden op straffe van mat in twee zetten. 16..Pd5; 17. Lxd5, Txd5; 18. Df3. 1-0.

Oplossing raadsel op pagina 5.

Hun achternaam is die van hun moeder.

Interne Competitie Staunton Helpman 97/98
Ranglijst na ronde 15 (16-12-1997)

Rng	Wrđ	Naam	Saldo	Tot	+	-	-	Af
1	(1)	van Steenis	137.000	10	7	2	1	0
2	(1)	Kruisinga	136.000	9	7	1	1	0
3	(1)	Mulder	128.000	10	5	3	2	0
4	(1)	Davids	126.000	7	5	1	1	0
5	(1)	Ebels	123.000	6	4	2	0	0
6	(1)	Seijen	123.000	8	5	0	3	0
7	(1)	Dijkhuis	122.000	10	4	4	2	0
8	(1)	Wiggerman	118.000	11	6	0	5	0
9	(1)	Aerts	117.000	4	2	2	0	0
10	(1)	Mooij	117.000	6	3	2	1	0
11	(1)	Lutter	117.000	10	5	1	4	0
12	(1)	Dijkstra	116.000	8	5	0	3	0
13	(1)	J.Hummel	115.000	5	3	1	1	0
14	(1)	Bloem	115.000	11	4	3	4	0
15	(1)	van Pelt	114.000	10	4	2	4	0
16	(1)	Donders	114.000	6	1	5	0	0
17	(1)	Vos	113.000	9	5	0	4	0
18	(1)	Koole	112.000	4	3	0	1	0
19	(1)	Pel	112.000	5	2	1	2	0
20	(1)	Smeenk	112.000	11	4	2	5	0
21	(1)	Henries	111.000	1	1	0	0	0
22	(1)	D.Hummel	109.000	7	3	0	4	0
23	(1)	Khomskii	108.000	12	5	1	6	0
24	(1)	Sanders	107.000	2	1	0	1	0
25	(1)	Schlunke	107.000	11	3	3	5	0
26	(1)	Spaans	106.000	3	1	0	2	0
27	(1)	Timmer	106.000	2	1	1	0	0
28	(1)	Lode	105.000	12	4	2	6	0
29	(1)	Lührman	105.000	4	2	0	2	0
30	(1)	Vogelsang	105.000	1	1	0	0	0
31	(1)	Kruize	105.000	5	2	1	2	0
32	(1)	van Veen	105.000	1	1	0	0	0
33	(1)	Offers	105.000	6	2	0	4	0
34	(1)	Romijn	104.000	3	1	1	1	0
35	(1)	Jacobs	103.000	6	2	0	4	0
36	(1)	Nerbonne	102.000	8	2	2	4	0
37	(1)	Serier	102.000	0	0	0	0	0
38	(1)	Hooijveld	101.000	4	1	0	3	0
39	(1)	Meijer	100.000	4	1	0	3	0
40	(1)	Zwerver	100.000	3	1	0	2	0
41	(1)	Raspe	99.000	12	3	2	7	0
42	(1)	Lüschen	98.000	1	0	0	1	0
43	(1)	Bonting	97.000	5	1	1	3	0
44	(1)	Hendriks	97.000	4	0	1	3	0
45	(1)	Wijkstra	93.000	11	3	0	8	0
46	(1)	van Heuvelen	92.000	8	2	0	6	0
47	(1)	Veenhuysen	81.000	8	0	1	7	0

NOSBO mededelingen. Menno van Steenis passeert Enno Scheffer.

Niet geheel onverwachts was het bovenstaande bericht, want deze redactie had reeds met enige droefenis vastgesteld dat Enno Scheffer niet meer voorkwam in de top-1000 van de nationale ELO-rating lijst. Menno van Steenis heeft nu een NOSBO rating van 2050, Enno Scheffer van 2021.

Het FIDE kandidaten toernooi met Fischer klokken.

Het is een zeer bijzonder evenement, dit toernooi, voor het eerst geschoeid op Wimbledom leest. Wat duidelijk is geworden is dat zo iets slechts op een "fatsoenlijke" manier kan met Fischer klokken. Stuitende tijdnood problemen met vlagincidenten in de barragepartijen worden voorkomen, mede door de TV /video registratie. Nu we in de NOSBO ook moeten uitspelen zouden Fischer klokken ook beter zijn. Je hebt altijd 5-10 seconden voor een zet en wanneer je dan vanuit een verloren stelling plotseling gewonnen staat, zoals Piet Mulder tegen Lewenborg 2, kun je de partij fatsoenlijk uitspelen. Op zichzelf is het trouwens pikant, dat die nieuwe FIDE-reglementen, die we gekregen hebben, aan die Fischer klokken voorbijgaan.

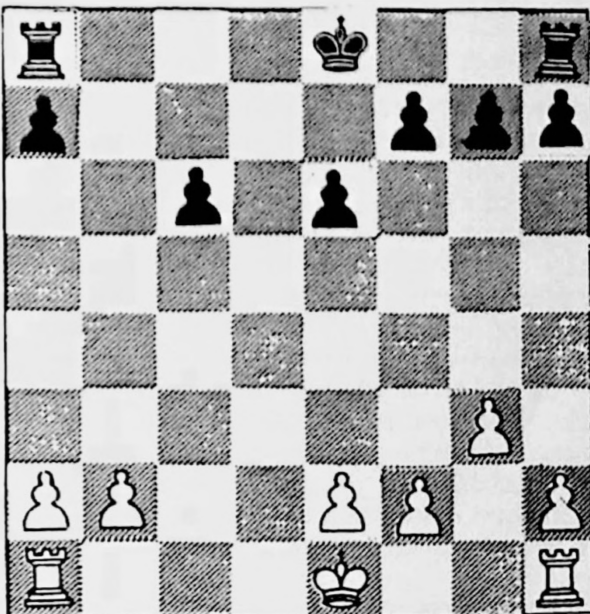
Toreneindspelen. Ook op hoog niveau een uiterst moeilijke zaak.

De tweede dag van het W.K. moesten o.a. John van der Wiel en Erik Hoeksema het maken. Met wit hadden ze met moeite een half punt in de wacht gesleept en in de tweede ronde kregen ze beide een iets minder toreneindspel, dat je bij het sterkste tegenspel niet hoeft te verliezen en het was toch wel ontluisterend hoe ze werden weggeschoven. Erik had volgens het Nv/hN 378 partijen van zijn tegenstander bestudeerd in de data-base maar deze week op de 4e zet al af van al die partijen en dan kan zo'n voorbereiding ook juist deprimerend werken. Vanuit stelling 1 ging het als volgt verder:

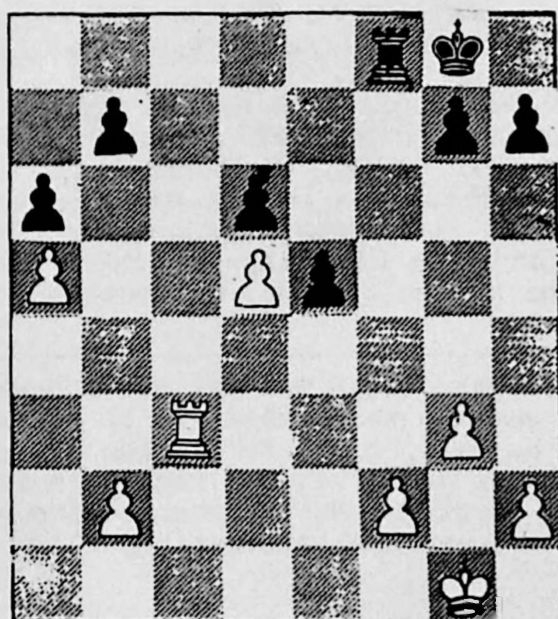
15. 0-0-0,Ke7; 16. Td4,Thc8; 17. Thd1,Tc7; 18. Tg4,g6; 19. Tb4,e5; 20. Td3,f5; 21. Ta4,Td8; 22. Txd8,Kxd8; 23. Ta5!,Te7; 24. Kd2,Kc8; 25. e4,Kb7; 26. exf5,Kb6; 27. b4,gxf5; 28. Ke3,h5; 29. h4,Te6; 30. a3, Te7; 31. f4,Tg7; 32. fxe5,Txg3; 33. Kf4,Tg4+; 34. Kxf5,Txh4; 35. e6,Th1; 36. e7. 1-0.

In stelling 2 had zwart zich moeten opstellen met g6, Kg7 en Tf7 maar we hebben geleerd dat je in toreneindspelen niet passief moet zijn maar hier moet je juist rustig gaan afwachten en keepen. Van der Wiel zette voort met 28..g5? en werd ook achter elkaar van het bord gezet. 29. h3,Kg7; 30. Kf1,Kf6; 31. Ke2,e4; 32. Tc7,Tb8; 33. Ke3,b6; 34. Txh7,bxa5; 35. Kxe4,Tb4+; 36. Kf3,Txb2; 37. Th6+,Ke5; 38. Tg6,Kxd5; 39. Txg5+,Kc6; 40. Txa5,Kb6; 41. Ta1,Tb3+; 42. Kg4,d5; 43. h4,d4; 44. h5,d3; 45. h6,Kc5; 46. h7,Tb8; 47. Kf5,Kc4; 48. g4. 1-0.

1. Nenashev - Hoeksema.
Wit aan zet.

2. Ehlvest - Van der Wiel.
Zwart aan zet.

Jeugdafdeling

Ook bij de schaakjeugd van Staunton is het seizoen alweer bijna halverwege, toch liggen de drukste schaakmaanden voor de jeugd nog voor ons, met onder andere het persoonlijk basisscholenkampioenschap en de kampioenschappen voor de E-jeugd. De afgelopen maanden is de jeugd vooral actief geweest met het verkopen van Grote Clubactie loten en het schaken van de interne competitie.

In de interne competitie mag het nieuwe jeugdlid Marcel Raspe zich de nieuwe "Herbstmeister" noemen. Het is opvallend dat gevestigde orde zoals Eamon, Yurii en Machteld steeds meer moeite hebben om zich te handhaven tegen de jonge honden van de Haydinschool. Vooral Sander (de pitbull van het gezelschap) en Jan Eise (kleine Honden bijten het hardst) maken jacht op de jeugdtitel.

Extern werd er alleen door Yurii meegedaan aan het persoonlijk snelschaakkampioenschap van de Nosbo, hij eindigde ietwat teleurstellend onder in de middenmoot.

De stand in de interne competitie:

1.Marcel Raspe	164
2.Mathieu Volker	155
3.Eamon Nerbonne	153
4.Sander v/d Maagdenberg	148
5.Yurii Khomsky	147
6.Jan Eise Wieringa	145
7.Frank Kuizenga	144
8.Joost Sarolea	132
9.Thijs Visser	128
10.Ramon Dreise	125

De overwinning van Deep Blue op Kasparov.

De overwinning van de IBM computer op Kasparov was uiteraard voor ons, modale schakers, even nieuws maar we gingen snel over tot de orde van de dag. Zo interessant was het tenslotte niet, want voor ons blijft een partij wedstrijdschaak hetzelfde. Merkwaardig was dat de buitenwacht zich er met veel energie en belangstelling op stortte en van alles ontdekte waar wij alleen maar de schouders over kunnen ophalen. Onderstaande passage is er een voorbeeld van.

Nu pas blijkt ook dat het schaakspel al die tijd een imaginaire machine was, gebaseerd op een stricte logica maar gespeeld op de tast, door met stukken te schuiven, en niet door de zetten op grond van hun regels in hun onverbiddelijke afloop te overzien. Nu de rekenmachine het schaken overneemt, bereikt het spel daarmee eindelijk zijn oorspronkelijke doel.

Abram de Swaan, socioloog

Italiaanse Opening (deel 3)

Hier is derde deel over de Italiaanse opening, de vorige twee delen zijn verschenen in clubbladen van het vorige seizoen. We hadden als uitgangstelling na het tweede deel, de stelling na:

1.e4,e5 2.Pf3,Pc6 3.Lc4,Lc5 4.c3,Pf6 5.d4,ed4: 6.cd4:, Lb4+ 7.Pc3

De stelling die nu op het bord staat heet de Greco-variant, deze variant is bijna net zo oud als het schaakspel zelf.

Veel sterke spelers hebben deze variant gespeeld en geanalyseerd. Zwart heeft drie antwoorden tot zijn beschikking:

- a) 7...,0-0
- b) 7...,d5
- c) 7...,Pe4:!

a) 7...,0-0

In deze variant wil zwart de witte pion op e4 niet onmiddellijk nemen, maar zo snel mogelijk ontwikkelen. Door deze methode geeft zwart wit de gelegenheid een gevaarlijke aanval op te zetten, door middel van:

8.e5,Pe4

na 8...,d5 9.Ld3,Pe4 10.Dc2,Lf5 11.0-0,Lc3: 12.bc3:,Lg6 13.Pe1, met goede aanvalskansen.

9.0-0,Pc3:

Ook na 9...,Lc3: 10.bc3:,d5 11.ed6: ep, cd6: 12.Dc2, d5 13.Ld3 staat wit goed.

10.bc3:, Lc3:?

Beter was 10...,Le7, hoewel wit dan ook mooi staat.

11.Pg5!

Een onverwacht torenoffer, waarna wit een beslissende aanval krijgt.

11....,La1: 12.Dh5,h6 13.Pf7:,Tf7: 14.Df7:+!, Kh8 15.Lg5!!

Een onverwachte en mooie slotzet. In deze stelling gaat zwart geforceerd ten onder, maar analyseer dat zelf maar even uit. Een leuk prijsje voor degene die met de oplossingen komt. Dit vuurwerk kwam uit een correspondentiepartij (een partij waar mensen door middel van brieven met elkaar een partij spelen) tussen Felner en Bancrofft.

Ik hoop dat je een beetje een idee hebt gekregen wat voor vuurwerk er allemaal in de Italiaanse opening kan worden afgestoken, probeer het zelf maar eens uit!

Veel schaakplezier Erwin van Pelt.

Oplossingen Marsopgaven.

Donner-Dückstein. 31. Txd4! Op 31..cxd4 wint 32. Tc1 en op 31..Txd4 volgt 32. b7. Na het gespeelde 31..Tdxcc7 volgde 32. Td8+ en zwart gaf het op wegens 32..Txd8; 33. bxc7,Tc8; 34. Td1.

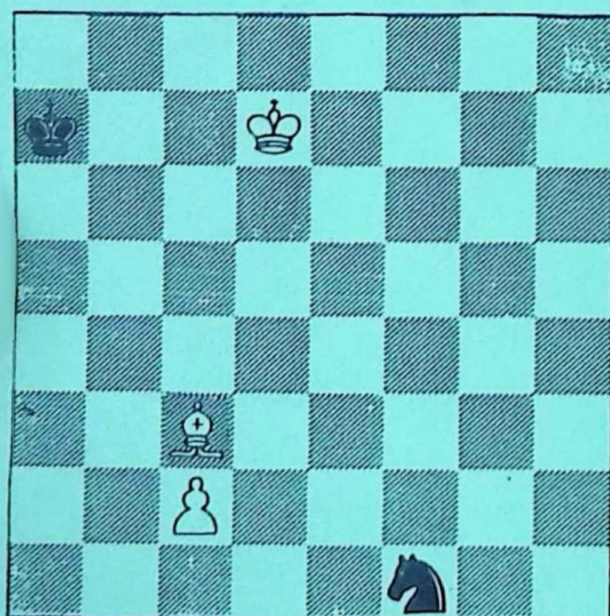
Szabo-Dückstein. 35. Tgf7. 1-0

Stahlberg-Donner. 38. Pf5,gxf5; 39. Dxf5+,Kg7; 40. Dg5+,Kf8; 41. Th6. 1-0.

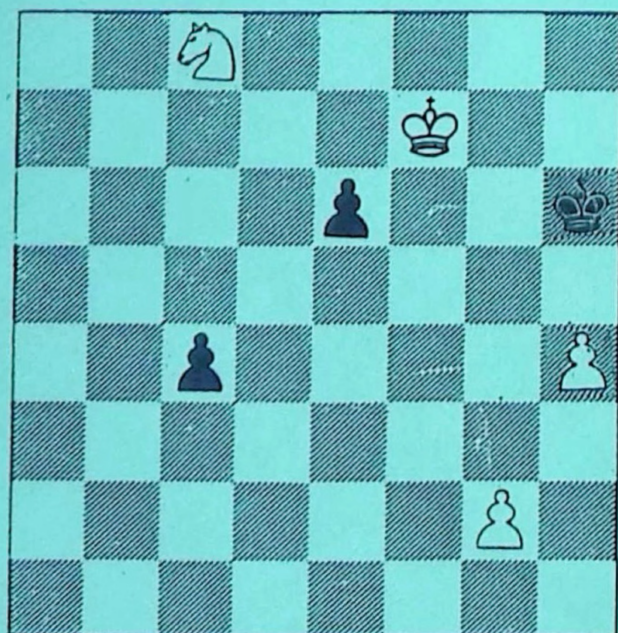
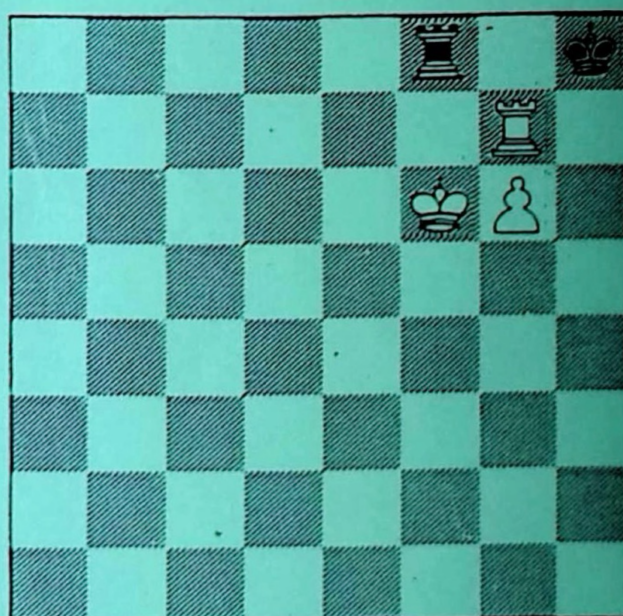
Szabo-Ivkov. 9. cxd5,cxd5; 10. Pxd5,exd5; 11. Lxd5,Pxe5; 12. dxe5, Lh3; 13. Lxa8,Lxf1; 14. Dxf1,Pd7; 15. Lg2,Pxe5 en wit stond een gezonde pion voor.

Marsopgaven

Voor de kerstvacantie eens iets bijzonders. Geen gemakkelijke kost en daarom verklappen we dat het in alle vier gevallen gaat om een bepaald thema en dat de slotzetten bovendien een element van symmetrie vertonen. Voor alle vier opgaven geldt: wit speelt en wint.

1 2

3 4

